

Onderwerp Zienswijze ontwerpbegroting 2021 Noord-Hollands Archief	
Nummer	2020/717437
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	4.2 Economie, toerisme en cultuur
Afdeling	ECDW
Auteur	Lamberts, A.
Telefoonnummer	023-5113478
Email	alamberts@haarlem.nl
Kernboodschap	De gemeente Haarlem neemt samen met de gemeente Velsen en het Rijk deel aan de 'Gemeenschappelijke Regeling Noord-Hollands Archief'. Op 8 mei 2020 heeft het algemeen bestuur van het Noord-Hollands Archief de ontwerpbegroting 2021 vastgesteld. De begroting geeft inzicht in baten en lasten van de activiteiten van 2021. De raad heeft conform de gemeenschappelijke regeling de gelegenheid haar zienswijze over de ontwerpbegroting kenbaar te maken. De raad geeft de zienswijze 'geen bezwaar' af, er van uitgaande dat het NHA het beleidskader 2021-2024 aan de raad stuurt zodra het gereed is en dit beleid gerealiseerd kan worden met de in de ontwerpbegroting aangegeven gemeentelijke bijdrage(n).
Behandelveorstel voor commissie	De commissie Ontwikkeling wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	2019/ 789587 Dienstverleningsovereenkomst digitale archivering Noord-Hollands Archief
Besluit College d.d. 11 augustus 2020	1. Het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,

<p>Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)</p>	<p>De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders,</p> <p>Besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Haar zienswijze 'geen bezwaar' kenbaar te maken bij de ontwerpbegroting 2021 van het Noord-Hollands Archief, en daarbij aan te geven dat de gemeente ervan uitgaat: <ul style="list-style-type: none"> - dat het Noord-Hollands Archief het beleidskader voor de periode 2021-2024 aan de raad stuurt zodra dit gereed is; - dat dit beleidskader 2021-2024 kan worden gerealiseerd met de in de ontwerpbegroting aangegeven gemeentelijke bijdrage(n); - dat de effecten van de nieuwe Archiefwet in principe binnen de begroting van de NHA worden opgevangen 2. Haar zienswijze bij de ontwerpbegroting 2021 aan het bestuur van het Noord-Hollands Archief mee te delen. <p style="text-align: center;">de griffier, de voorzitter,</p>
--	--

1. Inleiding

De gemeente Haarlem neemt samen met de gemeente Velsen en het ministerie van OCW deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Noord-Hollands Archief, hierna te noemen: 'NHA'. Het NHA is het historisch informatiecentrum voor de gemeente Haarlem, de provincie Noord-Holland en elf omliggende gemeenten. Het NHA bewaart, bewerkt, restaureert, acquireert en inspecteert archieven en maakt deze (digitaal) toegankelijk. Het NHA is tevens belast met het toezicht op de kwaliteit van de informatiehuishouding van gemeenten en de Provincie Noord-Holland.

Op 8 mei 2020 heeft het algemeen bestuur van het NHA de ontwerpbegroting 2021 vastgesteld (Bijlage 1). De ontwerpbegroting 2021 is op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen vervolgens op 15 mei jl. toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden worden altijd in de gelegenheid gesteld voor 1 juli 2020 hun zienswijze kenbaar te maken over deze ontwerpbegroting. Echter, dit is verschoven naar een latere datum, omdat het algemeen bestuur als gevolg van de coronamaatregelen op een later moment vergaderde dan gepland.

De ontwerpbegroting wordt door het algemeen bestuur van het NHA na de zomer ingediend bij Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland.

Er zijn twee belangrijke ontwikkelingen waarover het college de raad informeert:

1. Het ministerie van OCW werkt op dit moment aan de nieuwe Archiefwet die naar verwachting per 2021 ingaat. Het wetsvoorstel is een modernisering van de Archiefwet 1995 die nog uit het papieren tijdperk stamt. De wet sluit beter aan bij de praktijk van het digitale informatiebeheer. Over de financiële gevolgen van de nieuwe wet is nog weinig bekend. Voorstel is om in de zienswijze aan te geven dat de gemeente ervan uitgaat dat de effecten van de nieuwe Archiefwet in principe binnen de begroting van het NHA worden geabsorbeerd.
2. Het ministerie van OCW treedt met ingang van 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen die de Regionale Historische Centra (RHC's) aansturen. De samenwerking met het Noord-Hollands Archief blijft, maar zal een andere vorm krijgen. De partnerbijdrage van OCW/Rijk wordt, zoals het er nu naar uitziet, omgezet in een specifieke uitkering aan het NHA.

Het college informeert de raad met dit raadsvoorstel tevens over de financiële en inhoudelijke jaarstukken van NHA (bijlage 3 en 4).

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Haar zienswijze 'geen bezwaar' kenbaar te maken bij de ontwerpbegroting 2021 van het Noord-Hollands Archief, en daarbij aan te geven dat de gemeente ervan uitgaat:
 - dat het Noord-Hollands Archief het beleidskader voor de periode 2021-2024 aan de raad stuurt zodra dit gereed is
 - dat dit beleidskader 2021-2024 kan worden gerealiseerd met de in de ontwerpbegroting aangegeven gemeentelijke bijdrage(n);
 - dat de effecten van de nieuwe Archiefwet in principe binnen de begroting van de NHA worden opgevangen
2. Haar zienswijze bij de ontwerpbegroting 2021 aan het bestuur van het Noord-Hollands Archief mee te delen.

3. Beoogd resultaat

Met een positief advies van de gemeenteraden kan het algemeen bestuur van het NHA en de ontwerpbegroting 2021 vaststellen. Met dit besluit wordt voldaan aan de verplichting die de gemeente Haarlem en het NHA met elkaar hebben in de Gemeenschappelijke Regeling evenals aan het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

4. Argumenten

1. De ontwerpbegroting 2021 past binnen het ingezet beleid

Het NHA is het historisch informatiecentrum voor Haarlem en de regio. Het NHA behartigt de belangen van de gemeente Haarlem betreffende de gemeentelijke archiefbewaarplaats. Daarnaast dragen de publieke dienstverlening en de publieksactiviteiten van het NHA bij aan een gevarieerd aanbod van cultuur in Haarlem, zodat de deelname aan kunst en cultuur door inwoners en bezoekers wordt behouden en versterkt.

De partnerbijdrage van de gemeente Haarlem voor 2021 inclusief de huurbijdrage is begroot op € 2.067.730 (bedrag is nog exclusief de indexatie van het Rijk). Daarnaast ontvangt het NHA een bijdrage voor het beheer van de Oude Boekery/Bijzondere Collecties van €113.568. De (partner-) bijdrage voor het NHA is structureel en past binnen het hiervoor in programma 4.2 opgenomen bedrag.

De kosten voor de dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor de aansluiting op het E-depot in 2021 in opdracht van de afdeling Informatiebeheer is begroot op € 177.392. De dienstverlening op het gebied van digitale archivering op basis van het e-Depot is geregeld met deze DVO. De kosten voor het DVO zijn structureel en passen binnen het hiervoor in programma 4.2 opgenomen bedrag.

2. Het NHA behaalde een positief resultaat over 2019

Het college informeert de raad over de financiële en inhoudelijke jaarstukken van NHA (bijlage 3 en 4). De jaarrekening en het jaarverslag 2019 zijn bij de bestuursvergadering van 8 mei conform de afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling door het algemeen bestuur vastgesteld. Het jaar 2019 werd afgesloten met een positief resultaat van bijna € 1,2 miljoen positief. Belangrijkste redenen voor dit positief saldo zijn dat er in 2019 een eenmalig bedrag van €648.250 is ontvangen van het Rijk voor achterstallig onderhoud en er fors minder kosten waren door openstaande vacatures, lager uitvallende digitaliseringskosten en onderhoudskosten.

Het verslagjaar 2019 is het derde jaar van de beleidsperiode 2017-2020. Het NHA werkt volgens de kaders van het meerjarenbeleidsplan 'Voor nu en later'. 2019 was een bijzonder jaar voor het NHA, met veel hoogtepunten. De Janskerk heropende eind november na een redelijk ingrijpende verbouwing. Het aantal plekken op de studiezaal werd teruggebracht, als gevolg van de lagere aantallen bezoekers die naar de studiezaal komen. De inzet op digitale dienstverlening (scannen-op-verzoek, chatfunctie) is vergroot.

Het Archiefcafé onderging een transformatie en een permanente tentoonstelling over de collecties Joh. Enschede werd ingericht op de eerste vide. De bezoekersaantallen van de Janskerk waren uiteraard een stuk minder dan het voorgaande jaar, in verband met de sluiting tijdens de verbouwing van april tot en met november. Ondanks de sluiting van de Janskerk voor een aantal maanden was het NHA erg actief op het gebied van erfgoed- en cultuureducatie. Het aantal scholieren en

studenten dat een bezoek bracht aan de Janskerk voor een educatief programma steeg met 64% ten opzichte van het voorgaande jaar.

Ook op het gebied van digitalisering zette het NHA in 2019 stappen. In september ging het Programma Digitaal Informatiebeheer van start. Het NHA wil zich met dit programma verder ontwikkelen naar een expertisecentrum voor duurzaam, betrouwbaar en toegankelijk archiefbeheer.

3. De financiële bijstelling van de partnerbijdrage 2020 is reeds voorzien in de begroting 2020

Het college informeert de raad graag over de herziene begroting 2020 (bijlage 1). De eerder begrote bijdrage van de gemeente Haarlem aan het NHA is in 2020 conform de Gemeenschappelijke Regeling vermeerderd met de door het Rijk vastgestelde indexering voor 2019 die pas na afloop van het jaar bekend wordt. De partnerbijdrage wordt in 2020 verhoogd met een bedrag van € 33.750 naar een bijdrage van € 2.046.714. De kosten voor het DVO e-depot stijgen op basis van het toenemend inwoneraantal licht naar een bedrag van € 133.044 voor 2020. Dit besluit heeft geen financiële consequenties, omdat de verhoging van de bijdragen in de begroting van programma 4.2 reeds is voorzien.

4. Het NHA heeft sinds 2019 de onderhoudsverplichting voor locatie Kleine Houtweg 18 van het Rijk overgenomen

Het vigerende meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is gedateerd daarom vindt in 2020 actualisatie van het MJOP plaats. Hieruit volgt het nieuwe spaarbedrag dat vanaf 2021 aan de onderhoudsvoorziening wordt gedoteerd. De kosten voor de uitvoering van het onderhoudsjaarplan wordt jaarlijks aan de voorziening onttrokken. Voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud heeft het Rijk in 2019 eenmalig een bedrag aan het NHA betaald. De verwachting is dat deze bijdrage (ruim) voldoende is voor het onderhoud.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Beleidsmatige kaders bij ontwerpbegroting ontbreken nog (meerjarenbeleidsplan NHA 2021-2024)

Het NHA heeft het meerjarenbeleidsplan voor de periode 2021 tot en met 2024 nog niet afgerond. In dit beleidskader worden de activiteiten van het NHA uiteengezet voor de komende periode, waar de ontwerpbegroting 2021 de financiële vertaling van is. Het NHA is voornemens het meerjarenbeleidsplan in het najaar aan de raad te verzenden, zodra de besluitvorming door het algemeen bestuur is afgerond. Voorgesteld wordt in de zienswijze aan te geven dat de gemeente ervan uitgaat dat dit beleidskader 2021-2024 kan worden gerealiseerd met de in de ontwerpbegroting aangegeven gemeentelijke bijdrage(n).

2. *De financiële gevolgen van de nieuwe Archiefwet zijn nog niet volledig in beeld*

De nieuwe Archiefwet is in de maak en wordt naar verwachting in 2021 geïmplementeerd. Het wetsvoorstel is een modernisering van de Archiefwet 1995, die uit het papieren tijdperk stamt. De nieuwe wet sluit beter aan bij de praktijk van het digitale informatiebeheer. De belangrijkste wijzigingen zijn het verplicht aanwijzen van een archivaris (nu nog facultatief) en het verkorten van de overbrengingstermijn van te bewaren archiefbescheiden naar de archiefdienst (dit wordt tien jaar). Er worden hogere eisen gesteld aan het digitale beheer van overheidsinformatie en archieven. Het NHA kan met haar (digitale) expertise de GR-partners en andere aangesloten overheden ondersteunen bij de opgave om op termijn aan de nieuwe Archiefwet te voldoen. Over de financiële gevolgen van de nieuwe wet is nog weinig bekend. De VNG stuurt bij het Rijk er op aan dat gemeenten voor de eventuele meerkosten, als gevolg van de inhaalslag voor duurzaam archiveren, worden gecompenseerd. Voorstel is in de zienswijze aan te geven dat de gemeente ervan uitgaat dat de effecten van de nieuwe Archiefwet in principe binnen de begroting van de NHA worden opgevangen.

3. *Terugtrekken van het Rijk uit de Regionale Historische Centra (RHC) per 2024*

Het besluit van de minister het ministerie van OCW om uit te treden uit de GR is een eenzijdige bevoegdheid van het deelnemende bestuursorgaan. Uittreden mag dus niet afhankelijk worden gesteld van voorwaarden die de GR stelt. Wel wordt nog in kaart gebracht wat de (financiële) gevolgen zijn van uittreding voor het rijk. Hoewel het rijk uit alle RHC besturen treedt, heeft zij aangegeven te blijven samenwerken in de regio en onderzoekt zij een nieuwe vorm van samenwerking met het bestuur van het NHA. De partnerbijdrage van OCW wordt, zoals het er nu naar uitziet, omgezet in een specifieke uitkering aan het NHA. Over de gevolgen van de uittreding wordt de raad nader geïnformeerd. De uittreding van het rijk uit de gemeenschappelijke regeling betekent ook een wijziging van de gemeenschappelijke regeling waarvoor uiteindelijk de gemeenteraad haar toestemming zal moeten verlenen.

4. *Dienstverleningsovereenkomsten voor digitaal informatiebeheer in het E-depot*

Het NHA heeft de inkomsten van de aangesloten gemeenten nodig om het extra personeel, dat de ontwikkeling van het E-depot zal begeleiden, te kunnen bekostigen. In 2020 zijn de inkomsten en uitgaven aan het E-depot iets lager dan eerder begroot, omdat met vier overheden nog geen nieuwe dienstverleningsovereenkomsten zijn gesloten. Afgelopen jaar is ten behoeve van het digitaal informatiebeheer een bedrag van € 175.000 aan de bestemmingsreserve toegevoegd voor het inhuren van extra personeel. Aan de bestemmingsreserve digitaal zichtbaar maken is een bedrag van € 100.000 gedoteerd.

De bijdrage van het Rijk voor *Digitale Taken Rijkscollecties* vervalt naar verwachting met ingang van 2021. Hierna is het nog onduidelijk of het Rijk blijft meebetalen aan het Rijks E-depot.

Afgelopen voorjaar heeft het NHA een aanbesteding gedaan voor de aanschaf van een eigen E-depot. Dit leidt tot iets hogere exploitatielasten die worden gedekt uit de specifieke bijdragen voor het E-depot.

6. Uitvoering

De zienswijze van de raad over de ontwerpbegroting 2021 wordt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op 15 september 2020 bij het bestuur van het NHA kenbaar gemaakt. Het bestuur stelt de begroting 2021 vast en stuurt deze met de zienswijze van de raden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland. Hiermee wordt voldaan aan de verplichting van de Wet Gemeenschappelijke Regeling.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Ontwerpbegroting 2021-2024 Noord-Hollands Archief inclusief herziene begroting 2020

Bijlage 2: Toelichting op herziene begroting 2020

Bijlage 3: Jaarrekening 2019

Bijlage 4: Jaarverslag 2020